

Zomerverzorging van bonsais.

door Callebaut Eric

Op vrijdag 22 augustus werden bonsais het thema. De spreker probeerde ons diets te maken dat er geen algemene regels bestaan voor bonsaiverzorging doch dat alles ofhangt van de omstandigheden.

..

We onderscheiden drie delen:

algemene situering van de problemen
de belangrijkste doelstelling is onze planten te laten overleven
pas daarna gaan we ook denken om ze in een ideale vorm te krijgen of te houden

I. Algemeen.

1. De zomerverzorging is ook een dagelijkse verzorging.

Zoals gedurende het ganse groeiseizoen moet, zeker in de zomer, de verzorging dagelijks geschieden. De dagelijkse watergift, ook bij regenweer, is onontbeerlijk evenals de **wekelijkse bemesting en controle op aantastingen.**

2. De indeling wordt enkel gemaakt omdat er specifieke omstandigheden zijn die enkele tijd gelijk blijven.

Dit is een zeer zwakke bindregel omdat het weer nogal wisselvallig is en er zich behoudens uitzonderingen geen stabiele omstandigheden voordoen in Noord-West Europa.

3. Alle planten reageren niet gelijk op deze omstandigheden.

Door de grote verscheidenheid aan plantensoorten, die we gebruiken als aanzet om een bonsai te vormen kunnen we ook hier geen lijn trekken

4. Alle planten staan ook niet in dezelfde pot en substraat.

Naargelang de inzichten en mogelijkheden van de liefhebber worden de bonsais in vele soorten substraten en potten geteeld.

5. We vallen dus noodgedwongen terug op een

grove indeling:

bladverliezende planten
groene planten

fel bloeiende planten

Vruchtdragende planten

groenblijvende bladplanten

Naaldbomen

Naaldverliezende planten

Naaldhoudende planten

Schubvormige bladeren

II. Onze planten in leven houden.

Het eerste wat we zullen proberen is onze planten in leven te houden. Pas daarna kunnen we er ook aan denken ze in de gewenste vorm te krijgen. De Engelsen zouden zeggen 'First things first'.

De weersomstandigheden en bedreigingen blijven niet gelijk.

Naargelang de weersomstandigheden steken verscheidene bedreigingen de kop op.

Vochtig en warm geeft witziekte:

Gematigde watergift
Bijkomende voeding
Behandelen tegen witziekte

Vochtig, matig warm en bewolkt geeft cicaden, bladluizen, mineervliegen en roest

Gematigde watergift
Gematigde voeding
Behandelen tegen insecten om overdracht van ziekten en schade door vraat tegen te gaan.

Afwisselend vochtig warm en koel geeft virusbesmettingen (mozaiek)

Vocht en voeding toedienen volgens de omstandigheden
Behandelen tegen mozaiekziekte

Droog en warm geeft uitdroging en aantasting door spint.

Regelmatig de bladeren benevelen verdrijft de spint, wat de plant echter vatbaarder maakt voor schimmels indien de bladeren niet snel genoeg opdrogen. Spint komt zeer veel voor op coniferen en in het bijzonder in hagen omdat het er warm, tochtvrij en droog is. Plaats dus de bonsais niet tegen (conifere)hagen en behandel deze laatse regenmatig tegen spint.

Profylactische behandeling eind mei, begin juli en eind augustus.

Beschermen tegen UV kan door de middagzon af te schermen. Een ochtend- en avondzon is ideaal voor onze planten.

De meeste bladval wordt veroorzaakt door roest. Om uitbreiding van deze schimmelinfectie tegen te gaan zullen we de aangetaste bladeren verwijderen en vernietigen door verbranding.

Cicaden brengen veel ziekten over, onder andere roest. Zij vormen als het ware de voorbode van de nakende ziekte over een incubatietijd van één tot anderhalve maand. Het bestrijden van de cicaden is dus fundamenteel voorbehoedend.

Stammen kunnen misgroeiingen vormen door directe licht- inval (vooral beukachtigen).

Warm, vochtig en donker weer geeft doorschieten.

Opletten met watergift

Stikstofgift beperken 10-10-10

III. De belangrijkste elementen

De warmte.

De warmte verhoogt het metabolisme:

*snellere groei

*meer voedselverbruik = recht evenredig met het kwadraat van de gemiddelde temperatuur
10° geeft 10x10= 100 (normale situatie)

20° geeft 20x20= 400 dus 400:100= 4 maal meer voedsel nodig (min 17° - max 27°)

Bij 30° 30x30= 900 dus 9 maal meer voedsel nodig dan bij 10° (min 25° - max 37° bv in serre)
Slechts 2 maal meer voedsel nodig dan bij 20°

De berekening kan gemaakt worden vanuit 10° Celcius. Om veilig te spelen nemen we twee derden van de toename. De extra voeding moet gebeuren in méér voedingsbeurten en zeker geen sterkere mestconcentratie!!

De warmte droogt uit.

*Hogere verdamping vraagt meer water indien er geen wind is. is er toch minder verdamping

*mos neemt veel water op en laat het langzaam los en is een ideale vochtregelaar

*besproei niet alleen de plant doch ook de omgeving om vochtig klimaat te scheppen
bladsnoei is gevaarlijker bij nat weer dan bij warm weer.

*Bladwand-versterkende middelen verhinderen overmatige verdamping.

*Ingevreten bladeren zullen sneller verdrogen en afvallen = gezonde reactie

*Kale bomen verbruiken zeer weinig water =controleer de grondvochtigheid en geef niet teveel water om de wortels niet te verstikken.

Het licht

Licht verhoogt het metabolisme.

Niet alle licht verhoogt het metabolisme alleen bepaalde frequenties van blauw licht

Rood licht heeft een opwarmende functie

De kleur van de bladeren geeft aan welk licht de plant opneemt

Licht kan de plant schaden.

Bepaalde korte UV fracties kunnen de plant schaden

Veel licht wordt omgezet in opwarmend IR (infra-rood)

Een plant in de volle zon moet dus een goede ventilatie hebben en veel vocht kunnen verdampen

Witte wanden weerkaatsen de meeste frequenties

het volledige spectrum vormt **wit** licht: *een prisma* laat ons deze kleuren zien

de hemel ziet er blauw uit omdat bepaalde frequenties eruit gefilterd zijn

de planten ontvangen dus geen wit licht doch blauwachtig licht

om dat te benadrukken doen de zeepproducenten blauwsel bij de was voor "schitterend wit"

er bestaan folies met blauwomzetter om de planten beter te laten groeien

het is geen goed idee om de bomen op een witte tafel of voor een wit scherm te zetten

De bladeren van de bomen weerkaatsen groen licht

de goede frequenties zijn eruit gefilterd en daarom groeit er niets onder de bomen

we zetten de bonsais enkel onder een groenschermbord indien het morgen- en avondzon toelaat

insecten uit de bomen kunnen ook onze planten aantasten

een groen gaasdoek als zonnenscherm laat door de mazen 30% zonlicht door

De planten groeien naar het licht.

Daarom moeten we ervoor zorgen dat de lichtinval niet eenzijdig is

Water.

Water is noodzakelijk voor groei

de plant maakt uit water en koolzuur suikers en zuurstof

De zuurtegraad van het water is belangrijk

bij een te hoge zuurtegraad, teveel calcium, wordt het koolzuur geneutraliseerd en kan de plant niet groeien.

De temperatuur van het water is belangrijk

bij hoge temperatuur kan er minder koolzuur worden opgelost in het water
ook zuurstof wordt verdreven uit het water.

De wortels hebben zuurstof nodig, die opgelost is in het water, want zij zitten in het donker en ademen dus koolzuur uit en zuurstof in

De uitwisseling van gassen in het water moet mogelijk blijven

dus geventileerd substraat
koel substraat
belucht regenwater geven
als alternatief geneutraliseerd én verlucht leidingwater geven
benevelen is altijd beter dan grof beregenen
gewoon gieten is uit den boze

Het water laat de wortels ademen

de wortels zijn enkel gediend met zuurstofrijk water
in de professionele kwekerijen wordt zelfs

zuurstofwater aan het water toegevoegd

Lucht.

Lucht brengt voedingsstoffen aan

koolzuur is voor de plant een voedingsstof en wordt aangebracht door de lucht

Lucht voert verdamping af

bij te vochtige atmosfeer treden ziekten op
bij warm weer treedt verhitting op bij onvoldoende ventilatie

Lucht voert afvalgassen af

overdag is dat zuurstof
's nachts is dat koolzuur en water(damp)

Lucht voert vochtigheid aan

de luchtstromingen houden de vochtigheid op peil

Voeding. N-P-K-Mg

Stikstof - N

lente
groeien
bloedmeel
nitraten
ammoniak is giftig voor de planten

Fosfor - P

zomer
bloeien
vertakken en fijne beworteling
beendermeel
fosfaten

Potas of Kalium - K

herfst
verhouten
voedselopslag
vinsasse-extract
kaliumoxide is wateroplosbaar en moeilijk te binden op waterresistente stof

Vloeibare meststoffen zijn niet op calcium gebonden

Gecoate meststoffen zijn systeem dat ideaal is voor de planten (Osmocoated)

Voedingskeien zijn zeer goed voor bonsais doch missen potas

Organische meststoffen zijn prachtig doch laten zich moeilijk doseren.

Er bestaan wel vloeibare meststoffen van biologische oorsprong

IV. Praktische bespreking.

Het opmaken van een planning

Het volstaat een planning op te maken voor elk van de vier groepen bomen:

- bladverliezers
- bloeiers
- vruchtbomen
- naaldbomen.

Snoeien in de zomer

Bladverliezende bomen

Na de vormsnoei komt de onderhoudsnoei:
terugsnoeien op twee knopen

Functionele bladsnoei

top ontbladeren om onderste takken te stimuleren

Schoonheidsbladsnoei

nooit meer dan een derde van de bladeren tegelijk wegsnoeien
watergift met een derde verminderen

Acers of Esdoornen

de nieuwe toppen wegnipen om vertakking te bevorderen

Frequentie

om de veertien dagen in het begin van het groeiseizoen
maandelijks tijdens de zomer
wekelijks bij Esdoornen

Voorjaarbloeiers

Wachten met snoeien tot na het bloeien

verder onderhoud zoals bij de gewone loofbomen

Vruchtbomen

Snoeien na bloei

Onderhoud zoals bij de gewone loofbomen

de takken slechts één maal terugsnoeien
begin augustus om de vruchtvorming voor
volgend jaar te beschermen

Slechts om het jaar de snoei concentreren op de vruchten en op de vorm.

Anders gaat de boom uit model

Wekelijks bemesten

Overbodige vruchten verwijderen

Te grote vruchten verwijderen

Zomersnoei begin augustus

Naaldbomen

Formvastheid

over het algemeen komen er geen nieuwe knoppen op de uitgegroeide takken

bij nieuwgroei komen er toch knoppen op de onderliggende knoop bij terugnippen

Juniperi worden geplukt

visgraadvormige bladeren worden teruggeplukt om bruine knipranden te vermijden.

Tot zover de schematische samenvatting van wat er deze avond werd verteld.

Het tweede gedeelte werd vooral gevuld met praktische raadgevingen waarbij ook Sadi zich niet onbetuigd liet.

Enkele cursisten hadden boompjes meegebracht om er uitleg over te vragen. Jürgen verontschuldigde zich over de toestand van zijn boompjes, maar ze waren ten minste in leven. Hij is ondertussen afgestudeerd en de tijd die hij aan zijn studies moest besteden is de beste verontschuldiging die er bestaat.

We wensen ook onze andere studenten veel succes met het vervolg van hun studies en hopen dat ze in de moeilijke momenten tot bezinning kunnen komen bij hun bonsais.

Onder andere de thema's van deze vergadering worden verder uitgewerkt en zullen in gebonden vorm onder eigen beheer worden uitgegeven

Eric.